

Pärnumaal Lääne-Eesti aladel

Rõõmsaid pihi ja tegusat uut aastat!

Lääneranna Vallavolikogu
Lääneranna Vallavalitsus

Detsember/joulukuu

- 06.12 nigelapäev
- 21.12 toomapäev; talve algus
- 24.12 jõululaupäev
- 25.12 esimene jõulupüha
- 26.12 teine jõulupüha

Jaanuar/näärikuu

- 01.01 uusaasta
- 03.01 Vabadussõjas võidelnute mälestuspäev 🇺🇸
- 06.01 kolmekuningapäev
- 13.01 nuudipäev, kanutipäev
- 14.01 taliharjapäev
- 17.01 tõnispäev
- 25.01 paavlipäev
- 27.01 holokausti ohvrite mälestuspäev
- 30.01 eesti kirjanduse päev

Virtsu discgolf'irada sai rahasüsti: ühe projekti nurjumine andis teisele võimaluse kiiremini teoks saada

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Virtsu discgolf'iväljaku rajamisega alustati kolm aastat tagasi. Foto: Gerli Umal

Alustas õpetajate töö- ja palgakorralduse kaasajastamise töörühm

LK 4

Uus võimalus Lihulas: laenuta raamatuid kontaktivabalt igal ajal

LK 5

Enn Eesmaa: Teadmistejanu ja mälumängu võlu

LK 8-9

Isadepäeval kuulutati välja Pärnumaa aasta isa

LK 12

Lääneranna Vallavalitsuse 2022. aastal välja kuulutatud 2023. aasta kaasava eelarve konkursil hääletati enim Oidrema Külaseltsi projektiidee poolt, mis nägi ette väli- lauatenniselaudade paigaldamise nelja külasse. Projekti elluviimist takistas aga ootamatu 1700-eurone hinnatõus. Kuna külaselts ei suutnud lisaraha leida ega soovinud projekti osaliselt teostada, tagastati vallale projekti jaoks eraldatud rahasumma.

Käesoleva aasta sügisel tegi Lääneranna Vallavalitsus ettepaneku ellu viia kaasava eelarve konkursil teise

koha saavutanud projekti – Werderi (Virtsu) discgolf'ipargi rajamise. Projekti esitajad, MTÜ Virtsu Vilistlased, olid ettepanekuga nõus ning 14. oktoobril allkirjastati kahepoolne leping.

Virtsu Vilistlased MTÜ juhatuse liikme Karin Madissoni sõnul on discgolf'iraja ettevalmistustööd väldanud juba pike-mat aega. Varasemalt on paigaldatud 4 discgolf'ikorvi. Kolm aastat tagasi hakati laiendama rada nii, et sellest saaks täismõõtmetes 18 korviga rada. Korvid on olemas ja nüüd, sügisel oli jõutud kooskõlastuste ja paigalduse faasi. „Kaasava eelarve toetuse abil

Lääneranna Vallavalitsus

Aadress: Jaama tn 1, Lihula linn

Kodanike vastuvõtt: E–T, N 9–16 ning K 11–16. Lõuna iga päev kell 13.00–13.30
Reedeti ametiasutuses kodanike vastuvõttu ei toimu
Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

www.laanerannavald.ee

LÄÄNERANNA VALLAS ELAS
4. novembril 5091 inimest

» saame raja paigaldusega hoogsamalt edasi minna ja teha maastiku planeerimis- ja paigaldustööd.

Täismõõtmetes *discgolf*'irada algab Virtsu Arenguseltsile kuuluva mõisatalli juurest ja kulgeb Karin Bergi maadelt vana klubihoone künkataguse kaudu Virtsu mõisaparki ning sealt mõisavärvate kaudu Virtsu Kooli tagusele, staadionile viivale haljasalale. Kuna rada kulgeks üle nii MTÜ, valla kui ka erasikute maade, siis on selleks kulunud küllaltki palju ettevalmistusaega. Samuti oli vaja Muinsuskaitseameti kooskõlastust. Täna on kõik kooskõlastused olemas ja oleme väga tänulikud kõigile, kes on sellele kaasa aidanud," annab Madisson ülevaate.

Kaasava eelarve toetuse konkurs kuulutati välja kaks aastat tagasi

Lääneranna Vallavalitsus kuulutas 2022. aasta juunis välja kuni 5000 euro väärtuses kaasava eelarve projektikonkursi. Ideid võeti vastu sama aasta septembrikuu jooksul ja rahvahääletusele pääses 3 ideekavandit:

- » Välijõusaal Varblasse
- » Välilauatenniselauad Oidremale, Koongasse, Paadremale ja Vatlasse
- » Werderi (Virtsu) *discgolf*

17.–30. oktoobril 2022 toimunud hääletusel pälvis enim hääli Oidrema Külaseltsi projektiidee: välitenniselauad Oidremale, Koongasse, Paadremale ja Vatlasse. Valla ja seltsi vaheline leping sõlmiti kaks kuud hiljem, 5. jaanuaril 2023. aastal. Leping nägi ette, et välilauatenniselauad paigaldatakse 12 kuu jooksul.

Oidrema Külaselts katkestas projekti

Nelja välilauatenniselaua kogumaksumus oli esialgu 5256 eurot. Oidrema külaseltsi esindaja Karoliina Posti sõnul läks projekt poole aasta jooksul hüppeliselt kallimaks. „Esitasime idee ja tegime hinnapäringud 2022. aasta juunis. Leping vallaga allkirjastati pool aastat hiljem – 2023. aasta alguses. Olime sunnitud tegema uue hinnapäringu ja uue pakkumuse järgi oli projekti kulu 6696 eurot. Tegime hinnapäringud ka teistele sarnaseid tooteid pakkuvatele ettevõtetele, aga mitte ükski ei teinud paremat pakkumist. Saime kokku projekti kaasatud külaseltside esindajatega ning üritasime võimalikku lahendust leida, kuid selgus, et ka külaseltside omavahenditest ei õnnestu meil puuduvat summat kokku saada," selgitas Oidrema külaseltsi esindaja.

Lisarahastust projekti elluviimiseks taotleti ka Pärnumaa Arenduskeskuse kohaliku omaalgatuse programmeerimist, kuid üle mitme küla paiknev investeering ei vastanud meetme tingimustele. Pooliku projekti elluviimist Oidrema Külaselts õigeks ei pidanud ning 2024. aasta aprillis kandis Oidrema külaselts vallavalitsusele projektirahad tagasi. „Oleme Oidrema, Koonga, Paadrema ja Vatлага ühtheoidev piirkond. Hääle sellele projektile olid andnud kõigi nende külade elanikud. Ei tundunud õige, et paigaldame vaid kolm välilauatenniselauda. Kes siis ilma oleks jäänud? Meie eksimus oli see, et me ei rääkinud kogukonnaga enne projekti koostamist erijuhtumeid läbi. Nii jäigi projekt teostamata," avaldas Post kahetsust.

„Kogukonnale oli see raske otsus, kuid leidsime, et

parem on projekt üldse teostamata jätta, kui teha seda poolikult," sõnas Post. „Loodame, et tulevikus suudame ühiselt leida uusi võimalusi ja viise, kuidas sellised väärtuslikud ideed ellu viia. Oleme õppinud sellest kogemusest ja soovime edaspidi olla veelgi tähelepanelikumad ning kaasata kogukonda juba projekti algfaasis, et vältida sarnaseid olukordi," lisas Post.

Kaasava eelarve projekti toetus anti projektile Werderi (Virtsu) *discgolf*

MTÜ Virtsu Vilistlased esindaja Karin Madissoni sõnul on Virtsu olnud ajalooliselt igati sportliku kogukonnaga alevik. „Moodsamate spordialade, nagu näiteks *discgolf*, populaarsemaks muutmisel nõutakse ka siinkandis võimalusi nendega tegeleda.“

Virtsu *discgolf*'ipargi rajamisega alustati kolm aastat tagasi. Projekti on panustatud MTÜ oma vahendeid, palju on olnud sponsorite ja vabatahtlike abi. Vald toetas ettevõtmist projekti viimases etapis kaasava eelarve projekti toetusega, mis on ligi 5000 eurot, ja 5-aastase maa tasuta kasutuslepinguga.

„Juba kolmandat aastat valmistatakse Virtsu kogukonnas täismõõtmes *discgolf*'iraja loomiseks. *Discgolf*'iraja idee alguseks võib pidada 2014. aastat, mil MTÜ Virtsu Arenguselts paigaldas esimesed 4 korvi Virtsu kooli kõrvale MTÜ Hanila Toetusgrupi ja K.Met AS abiga," annab Madisson ülevaate.

„Projekti on panustanud mitmed kogukonnaliikmed aga kõige suurema panuse ettevalmistusprotsessis on andnud Ain Noor, Mardo Leiumaa, Aimar Roomets, Karin Madisson, Anni Pea ja Jüri Mõniste. Entusiastlikud *discgolf*'imängijad Mario Ainumäe, Martin Pere, Vaido Veek ja Timo Roomets on võtnud südameasjaks korralike viskealadega raja loomise ja korvide paigaldamise ning tulevikus nende kasutuses hoidmise. Tänu neile noortele Virtsuga seotud meestele on ideest saanud käegakatsutav tulemus. Talgute ja toetuse abil on korda saanud Virtsu mõisatalli tagune ja ka muud ümbruskaudsed alad, kuhu korvid paigutatakse. Suured tänud kogu aegadele Virtsu kogukonnale!" on Madisson tänulik.

Discgolf on Virtsus eriline ja vajalik mitmel põhjusel:

- » Omanäoline maastik. Virtsu asub poolsaarel, mis pakub erakordselt huvitavaid võimalusi raja planeerimiseks nii maastiku kui ka ajaloolise keskkonna vaatest.
- » Täiendav vaba aja veetmise võimalus kõigile vanusegruppidele.
- » Võimalus korraldada *discgolf*'ivõistlusi.
- » Kasvab sise- ja väliturismi potentsiaal. Virtsu *discgolf*'irada täidab olulise tühimiku Lääne-Eesti ranniku radade võrgustikus, sidudes Pärnumaa ja saarte *discgolf*'ikogukondi.

Üleskutse! Aita märgata Lääneranna tegusaid inimesi

Lääneranna Vallavolikogu ja Vallavalitsus soovivad tunnustada inimesi, kes on tööalase või isikliku tegevusega silma paistnud valla arendamisel, töstnud paikkonna mainet ja tuntust. Nõuetekohaselt täidetud kandideerimisavaldused palume saata hiljemalt 31.12.2024 vallavalitsuse e-posti aadressile vallavalitsus@laaneranna.ee. Tunnustused antakse üle veebruaris Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikul tähistamisel.

Aukodanik

Aukodaniku aunimetus antakse väljapaistvate teenete eest ettevõtluse-, majanduse-, hariduse-, kultuuri- ja sotsiaal- või muus valdkonnas või isamaalise tegevuse või vabatahtliku töö eest.

Aukodaniku aunimetus antakse üldjuhul Lääneranna valla kodanikule. Erandina võib esitada kandidaadiks isikuid väljastpoolt Lääneranna valda, kui esitatavatel on Lääneranna valla ees silmapaistvaid teeneid. Aukodaniku aunimetuse võib anda ka postuumselt. Aukodaniku aunimetuse andmise ettepaneku saavad esitada kõik füüsilised ja juriidilised isikud.

Ettepanekus peab olema ära toodud:

1. kandidaadi nimi;
2. kandidaadile aukodaniku aunimetuse omistamise põhjendus;
3. ettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed;
4. ettepaneku esitaja allkiri ja esitamise kuupäev.

Teenetemärk

Teenetemärk antakse ühele isikule üks kord väljapaistvate teenete või pikaajalise töö ning loomingu eest, mis on andnud püsiva panuse kultuuri, majanduse või muu valdkonna arendamisele.

Teenetemärgi andmise ettepaneku saavad esitada kõik füüsilised ja juriidilised isikud.

Ettepanekus peab olema ära toodud:

1. kandidaadi nimi;
2. kandidaadile teenetemärgi omistamise põhjendus;
3. ettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed;
4. ettepaneku esitaja allkiri ja esitamise kuupäev.

Rahvusvahelise spordi-, haridus- ja kultuurisaavutuse preemia

Lääneranna rahvusvahelise spordi-, haridus- ja kultuurisaavutuse preemia määratakse Lääneranna vallas tegutsevale füüsilisele või juriidilisele isikule (isikute grupile) rahvusvahelisel tasandil saavutatud välja- paistva tulemuse eest.

Preemia ettepaneku esitamise õigus on:

- » vallavolikogu liikmel;
- » vallavolikogu komisjonil;
- » vallavalitsusel;
- » vallavalitsuse hallatavatel asutustel;
- » vallas tegutsevatel ühendustel ja organisatsioonidel.

Preemia ettepanekus peab olema ära toodud:

1. preemia kandidaadi nimi;
2. preemia andmise põhjendus;
3. ettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed;
4. ettepaneku esitaja allkiri ja esitamise kuupäev.

Lääneranna nimeline pink

Avalikus kasutuses oleva nimelise pingiga tunnustatakse isikut, organisatsiooni või tegu. Pingile antakse nimi ja paigaldatakse selgitav teabesilt tekstiga „Lääneranna Vallavolikogu tunnustab“. Pingile antav nimi ja paigaldatav teabesilt peab olema kooskõlas heade tavade ja kavatsustega.

Nimelise pingi paigaldamise ettepaneku saavad teha kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Nimelise pingi paigaldamise ettepanekus tuleb ära tuua, kellele või mille auks pink nimetatakse. Nimelise pingi paigaldamisega seotud kulud tasub ettepaneku tegija.

Tänukiri

Lääneranna valla tänukirjaga avaldatakse tänu isikutele, kes on saavutanud märkimisväärseid tulemusi oma töös või valla elu edendamisel. Tänukirjaga tunnustatakse vallavalitsuse ja valla hallatavate asutuste töötajaid, kes on oma töös saavutanud silmapaistvaid tulemusi või kes on kohusetundlikult ja pikka aega täitnud oma tööülesandeid. Vallas või valla heaks tegutsevad isikud, seltse, ühinguid ja muid kollektiive tunnustatakse nende tegevuse eest valla elanikkonna ühistegevuse arendamisel või juubelitähtpäevade puhul. Valla asutusi tunnustatakse eriliste saavutuste või tegevuse juubelitähtpäevade puhul.

Tänukirja andmise ettepaneku saavad esitada kõik füüsilised ja juriidilised isikud.

Ettepanekus peab olema ära toodud:

1. kandidaadi nimi;
2. kandidaadile tänukirja andmise põhjendus;
3. ettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed;
4. ettepaneku esitaja allkiri ja esitamise kuupäev.

Alustas õpetajate töö- ja palgakorralduse kaasajastamise töörühm

Evelin Vanaselja
Lääneranna Vallavalitsuse haridusspetsialist

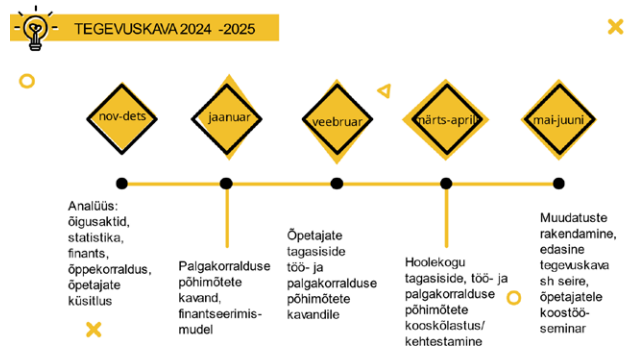
Foto: Lääneranna Vallavalitsus

Pildil juhtmeeskonna liikmed Heli Raavel, Jane Mets, Rasmus Lippur, Ingvar Saare, Evelin Vanaselja, Anne Kruus, Karoliina Post, Piret Sapp (projektijuht), Maili Hiimäe.

11. novembril kogunes Lääneranna vallas esimest korda õpetajate töö- ja palgakorralduse kaasajastamise töörühm. Töörühma kuuluvad kooli juhtkonna, õpetajate, hoolekogu, vallavalitsuse ja volikogu hariduskomisjoni esindajad. Töörühma ülesanne on analüüsida Lääneranna Gümnaasiumi õpetajate senist töö- ja palgakorraldust ning teha ettepanekud selle kaasajastamiseks, et täita kolme põhieesmärki:

- » Kooli ja koolipidaja koostöös on loodud avatud organisatsioonikultuur, mis toetab muutunud õpikäsituse rakendamist ja õpetajate koostööd.
- » On ühine arusaam töö- ja palgakorralduse põhimõtetest. Töölepingus on koolijuhi ja õpetaja vahel kokku lepitud kõik õpetaja tööülesanded, mille eest makstakse põhipalka.

Tegevuskava 2024–2025.

- » Kooli pidajal on loodud ja kooliga läbi räägitud selge finantsmudel õpetajate ametikohtade rahastamiseks. See võimaldab kooli direktoril täistööajaga õpetajale maksta töötasu vähemalt 120% Eesti keskmisest.

Esimesel kohtumisel arutati tegevuskava ning õpetajate töö- ja palgakorraldust reguleerivaid õigusakte. Järgmise sammuna on kavas viia õpetajate seas läbi küsitlus, et saada neilt tagasisidet senise töö- ja palgakorralduse kohta ja ettepanekuid selle kaasajastamiseks. Õpetaja töö- ja palgakorraldust on Lääneranna vallas vaja kaasajastada selleks, et väärtustada õpetajaametit, tagades üldhariduskoolis mõistlik töökorraldus, konkurentsivõimeline töötasu ja avatud organisatsioonikultuur. Tegevuste käigus analüüsitakse valla kooli personali, töötasu ja õpetajate töökoormusega seotud andmeid.

Lisainfo:

Evelin Vanaselja

Lääneranna Vallavalitsuse haridusspetsialist
+372 514 0584, evelin.vanaselja@laanerannavald.ee

Muudatused mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute toetamise korras

Lääneranna Vallavolikogu kinnitas 10.10.2024 muudatused määruses „Lääneranna valla eelarvest mittetulundusühingutele, sihtasutustele ja seltsingutele mittetulundusliku tegevuse toetamise kord“.

Määruse muutmise eesmärk oli lisada toetuse liikideks külamajade ja vabatahtlike päästeseltside toetused, mis võimaldavad külamaju haldavatel mittetulundusühingutel taotleda halduskulude katteks toetust ning toetada vabatahtlikku päästetegevust.

Lisaks muutus tegevus-, ürituse- ja projektitoetuse omafinantseeringu osa 20%-le toetuse aluseks oleva projekti kogumaksumusest ja kaasfinantseerimise toetuse maksimummäär 50%-le toetuse taotluse aluseks oleva projekti kohaselt taotlejale määratud omafinantseeringu osast.

Seoses korra muutmisega muutuvad ka taotlus- ja aruandevormid. Edaspidi esitatakse toetuse taotlus ja hili-sem aruanne ühes failis. See annab nii taotluse esitajale kui ka aruande kontrollijale kiirema ja parema ülevaate toetuse kasutamise kohta.

Käesoleva aasta taotluste esitamise tähtaeg oli 1. november.

Muudetud määrusega on võimalik tutvuda: <https://www.riigiteataja.ee/akt/416102024008?leiaKehtiv>

Toetuse taotlemise vormidega on võimalik tutvuda: <https://www.laanerannavald.ee/vabauhendused>

Lisainfo:

Gerli Umal

Lääneranna Vallavalitsuse arendusspetsialist
+372 5386 8450, gerli.umal@laanerannavald.ee

Matsalu Veevärk langetab teenustasusid alates detsembrist

Matsalu Veevärk

Alates 1. detsembrist 2024 langetab Matsalu Veevärk vee- ja kanalisatsiooniteenuste hindu. Vastavalt Konkurentsiameti 8. oktoobril 2024 tehtud otsusele (otsus nr 9-3/2024-025) vähendatakse teenustasusid kogu AS Matsalu Veevärgi teeninduspiirkonnas.

Detsembrist hakkab kehtima uus hinnakiri

- » Vesi: 1,78 €/m³ (km-ta), 2,172 €/m³ (km-ga)
- » Kanalisatsioon: 2,21 €/m³ (km-ta), 2,696 €/m³ (km-ga)
- » Vesi ja kanalisatsioon kokku: 3,99 €/m³ (km-ta), 4,868 €/m³ (km-ga)

Alates detsembrist on vee ja kanalisatsiooni tasu 0,879 (km-ga) euro võrra soodsam. Kehtivate ja uute hindadega saab tutvuda Matsalu Veevärgi kodulehel <https://matsaluvv.ee/hinnakirjad/>

Foto: Adobe pildipank

Uus võimalus Lihulas: laenuta raamatuid kontaktivabalt igal ajal

Möödunud aasta lõpus esitas Lääneranna Vallavalitsus koostöös Lihula raamatukoguga Kultuuriministeeriumi korraldatud taotlusvooru raamatukapi soetamise toetuse taotluse. Nüüdseks on 23-kohaline raamatukapp paigaldatud ja lugejad said esimesed raamatud Lihula raamatukogu ees asuvasse kappi tellida 1. novembril.

Raamatute kontaktivaba laenus ja tagastus

- » Raamatukapp asub Lihula raamatukogu välisukse kõrval (Tallinna mnt 25, Lihula linn).
- » Kapp töötab 24/7.
- » Korraga saab tellida kuni 5 raamatut, arvestades kappide mahutavust.
- » Raamatukogu paneb teavikud raamatukappi raamatukogu lahtiolekuuagadel.
- » Raamatukapi ukse avamiskood edastatakse kas SMS-iga või e-posti aadressile. Nende puudumisel helistab raamatukoguhoidja lugeja lauatelefonile ja teatab ukse avamiskoodi.
- » Teavikuid hoitakse raamatukapis 3 kalendripäeva.
- » Juhul kui raamatukapi kohad on täis, helistab raamatukoguhoidja lugejale ja lugeja saab valida, kas ootab vaba kohta või tuleb teavikutele ise järele.

Raamatukapp võeti kasutusse 1. novembril.

Foto: Delein Nõmm

- » Raamatukapi kasutamiseks on kaks võimalust:
 - E-kirja teel: lihulark@laaneranna.ee
 - Helistades telefonil: +372 5389 6195
- » Tagastada saab teavikuid ööpäev läbi tagastuskasti.
- » Teenus on lugejatele tasuta.

Volikogu esimehe vastuvõtuaeg on neljapäeviti kell 10.00–13.00 Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula). Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 507 8061 või e-posti aadressil armand.reinmaa@laaneranna.ee

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

» Silva Nilb (toetused)
5649 0392
silva.nilb@laanerannavald.ee | <ul style="list-style-type: none"> » Saima Soobard (lastekaitse)
5663 5205
saima.soobard@laanerannavald.ee » Kelli Soon (Koonga ja Hanila)
5387 6988
kelli.soon@laanerannavald.ee | <ul style="list-style-type: none"> » Gersti Roots (Varbla)
5190 9754
gersti.roots@laanerannavald.ee » Koidu Rummel (Lihula)
5666 1230
koidu.rummel@laanerannavald.ee |
|--|--|--|

Lihula gümnaasiumihoone seinad saavad jõuluks püsti

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Ehitaja püsib gümnaasiumihoone ehitusega graafikus. Foto: Lilli Lumera

Novembri keskpaigaks said uue koolihoone välistrassid ja vundament valmis. Jätkub karbiehitus: laotakse ja valatakse seinu ning ehitatakse vahelagesid.

Ehitus5Eco projektijuhi Reho Pakatsi sõnul püstitakse ehitustöödega graafikus: „Jõuluks peaks olema karbi põhimaht lõpetamisel ja oleme alustanud katuste rajamisega. Samuti peaks siis käima välisavatäidete paigaldus ja põrandate ehitus ning alustatud sisemiste kommunikatsioonide ehitamist. Välisseinad valmivad jaanuaris, katused märtsis-aprillis.“

Koolipere rõõm uue hoone üle korvab ehitusmüra ja

liikluskorralduse muudatused. Kooli direktori Rasmus Lippuri sõnul on kooli aknast uue gümnaasiumihoone kerkimise nägemine tõeliselt eriline: „Ilgelt lahe on!“ Õpilane Oliver Viil lisab: „Väga hea on!“

Projektijuht Pakats annab lootust, et ehitustegevusest tingitud müra kevadel väheneb, kuid seegi on ajutine: „Kevadel liiklus väheneb ja müratase langeb, aga kui hakkavad II etapi tööd, siis jälle intensiivistub. Praeguste kokkulepete järgi peaks saama vana hoone lammutustööd ette võtta maikuus. Oleme äärmiselt tänulikud kohalikule kogukonnale mõistva ja abivalmi suhtumise eest!“

Piltuudised:

Grossi Toidukaubad Lihula kauplus avatakse maikuus

Foto: Lilli Lumera (06.11.2024)

Lihula Grossi poe ehitustöödega alustati oktoobri teises pooles. AS OG Elektra juhatuse liikme Kertu Olu sõnul plaanitakse kauplus avada tuleva aasta maikuus. „Aga kindlasti on see sellest, milline tuleb talv ning kevad,“ täpsustab Olu.

Lihula Keskraamatukogu hoone korsten võeti jupi jagu lühemaks

Lääneranna Vallavalitsuse majandusosakonna meeskonna enda jõududega lammutati osaliselt Lihula Keskraamatukogu korsten. Haldusspetsialisti Atmar Lobja sõnul lammutati üksnes ohtlikuks muutunud osa: „Kivid olid lahti ja ohtlikud. Korsten lammutati tippust meetrijagu ja halvima edaspidiseks vältimiseks katsime selle betooniga.“

PÜHAPÄEVAL,
8. DETSEMBER KELL 10
KÕMSI RAHVAMAJAS

JÕULULAAT

KINGITUSED JÕULUVANA KINGIKOTTI!
ERINEVAD KÄSITÖÖD JA OMATOODANG
MÄNGUASJAD, MAIUSTUSED...
JÕULUHÕNGULINE KODUKOHVIK!
ÕNNELOOS JA PALJU MUUD KAUPA...

Ootame kauplema!
info: 5253236;
komsirm@laaneranna.ee
www.facebook.com/KomsIRM

OKKALINE LUGU

OSADES:
PRIIT ÖÖVEL,
TANEL BERGMANN, KADRI BERGMANN
KOSTÜÜMID:
JANA VOLKE

ESIETENDUS
01. DETSEMBRIL
2014

11. detsembil kell 11
Kõmsi Rahvamajas
TASUTA!

LAVASTUS, LUGU
JA LAULUD:

TEL +372 56 918 211
info@teatersoiber.ee
www.teatersoiber.ee
Teater Söber

14. DETSEMBRIL KELL
12:00-16:00

JÕULULAAT

LÖPE KLUBIS

KULLAMAA KESKKOOLI
JÕULUKONTSERT KELL 15:00
LAADALOOS, FOTONURK

Peakorraldajad: Lõpe noorteka
noored Enni ja Helis
INFO/LAUDADE BRON.
59088564 KRISTEL

Õnnitleme
uusililmakodanikke
ja nende vanemaid!

Sünnid
04.10-04.11.2024

Renett Järve	07. X 2024
Leonel Kohtla	09. X 2024
Ella Altmann	14. X 2024
Emma Arabella Bürkland	29. X 2024

ÜLEVAADE
LÄÄNERANNA
VALLAVALITSUSE
TEGEVUSEST

ÜLEVAADE
LÄÄNERANNA
VALLAVOLIKOGU
TEGEVUSEST

ISTUNGI TÄISPIKKUSES PROTOKOLLIGA SAAB
TUTVUDA QR-KOODI SKANEERIDES

Parandused

Lääneranna Teataja nr 9 ja nr 10 lehte sattusid lahkunute sünnidaatumitesse vead.
Õige: Anne Veltmann sünniaeg 06.01.1950 ja Vaike Heinola sünniaeg 07.02.1926

Vabandame!

Enn Eesmaa: Teadmistejanu ja mälumängu võlu

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Mälumängusarja MÕMM eestvedaja Peeter Kodar tõi sel sügisel mängu uue pöörde: seekord kutsutakse Lääneranna valla ettevõtete esindajaid omavahel mõõtu võtma. Mälumäng toimus novembri lõpus Lihula Kultuurimajas ning külalisküsimustena astus üles tuntud poliitik, ajakirjanik ja mälumänguekspert Enn Eesmaa.

Vestleme Enn Eesmaaga, et uurida, kust pärineb tema teadmistejanu ning kas ja kuidas on mälumäng aastakümnete jooksul muutunud.

Kuidas ja millal tekkis teil huvi mälumängude vastu? Kas teie teadmistejanu on alati olnud tugev, või on see kujunenud ajapikku elukogemuste ja lugemuse najal?

Ega ma koolis eriline oivik olnud. Üpris varakult huvitusin teatrist, sest mu isa Enno Eesmaa oli Estonia teatris laulusolist. Ka ajalugu läks korda, kuigi n-ö Vene ajal oli see õppeaine tugevasti Moskva poole kreenis. Mälumängud hakkasid huvitama, kui Soome telest sai neid vaatama hakatud. Esko Kivikoskist sai oma rahva lemmik. Meil sai selleks Hardi Tiidus, kellega koos tegime hiljem Eesti Televisioonis mitmeid saatesarju. Ühe korra koguni koos Esko Kivikoskiga. Esialgu oli peamine saatejuht Valdo Pant, aja jooksul saime ka Toomas Ubaga hakata kaasa lööma. Hiljem täienes me seltskond veel mitme saatejuhi ning küsimuste koostaja võrra.

Kas mälumängu küsimuste koostamine ja teistele teadmiste jagamine on teie jaoks pigem kirg, hobi või midagi, mis aitab vaimu erksana hoida?

Üsna kindlalt vastan, et tähtsad on kõik kolm põhjust. Toona, kui mälumängudega alustasime, polnud inter-

netti, äppe ega näppe. Olid küll teatmeteosed, kuid nende andmemahat oli piiratud. Tuli kõvasti vaeva näha, et küsimusi koostada ning neile vastata. Meid innustas teadmine, et rahvas vaatas meie mälumänge suure huviga.

Te olete kogenud palju nii karjääril kui ka elus. Milliseid uusi eesmärke või väljakutseid te endale lähiaastateks seadnud olete?

Minu vanuses seab uljale fantaasiale piire tervis. Esialgu mul suuri probleeme pole olnud, kuid ühel halval päeval võib kõik muutuda. Lähimate aastate ülesanne on Riigikogus vastu pidada, teha üha uusi kuuldetunde Raadio Kuku „ENNtsüklopeedia“ saatesarja, mida ausalt öeldes teen suure mõnuga, sest püüan mulle antud aega mitte lobisemisele raisata, vaid pakkuda kuulajatele meenutusi kunagi elanud suurkujudest kultuuris, teaduses ja poliitikas. Nooremate osas aga loodan, et neist mõnigi huvitub mu saates käsitletud teemadest. Tean, et nii ongi juba juhtunud. Ehk lühidalt – täidan lünki, tuletan meelde ja julgustan ka praegusel tehnikaajastul mõnd raamatut kätte võtma, et tajuda, kui toredaid elamuslugemine pakub.

Kuidas soovite, et teie pärand – olgu see siis ajakirjaniku, poliitiku või mälumänguküsimuste koostajana – tulevikus meelde jääks?

Tulevikus mäletatakse vaid kõige suuremaid ja andekamaid. Ning neidki üsna häguselt. Paraku mäletatakse ka neid, keda üldse meenutama ei peaks. Kas olete pannud tähele, kui uskumatult palju on History telekanalis saateid Hitlerist, aga kui vähe Newtonist, Mozartist või Shakespeare'ist? Oma tagasihoidlikul moel püüan raadiolainetel seda kummalist balanssi muuta.

◀ Enn Eesmaa.
Foto: Peeter Kodar

Millest te tavaliselt küsimuste ja saadete koostamisel lähtute? Kas on kindel teema või valdkond, millele keskendute?

Minu saadetes on iga uus kuuletund otsekui ise ooperist. Kõige esimesed kaks saadet olid Aleksander Suurest, järgmistes aga keskendusin kirjanike, teadlaste, heliloojate ning solistide elule ja loomingule. Tähistan ka juubeleid – üsna hiljuti tegin saated Tõnis Mägist ja Ivo Linnast. Kokku on Kuku laineil eetris olnud juba üle seitsmekümne teabetunni. Neid on imelihtne uuesti kuulata ning olen saanud teada, et paljud mälumängijad on need saated üles leidnud.

Kuidas tasakaalustate keerukuse ja lihtsuse, et küsimused oleksid huvitavad, aga mitte liiga rasked?

Kui esitatakse 20 ja rohkem küsimust, siis ei ole raske tasakaalustada. Loomulikult peab silmas pidama mängijate taset ja ettevalmistust. Oma saadetes kasutan nii kommentaare kui põhiteemaga otseselt seotud muusikat. Kirjanike puhul otsin esimesel võimalusel Eesti Raadio arhiivist üles katkendid või stseenid me näitlejate esituses. Siinkohal ütlen meelsasti, et „ENNTsüklopeedia“ saatesari sünnib Kuku ja Rahvusringhäälingu koostöös.

Kas olete märganud, et osalejate teadmised on aja jooksul muutunud? Kuidas olete oma küsimusi sellele vastavalt kohandanud?

Mõnede noorte teadmised, ka minu poja omad, on vahetevahel hämmastavad. Lisaks sellele, mis nende elus praegu toimub, teavad nad mõnikord ootamatult palju ka selle ja nende kohta, kes elasid ja tegutsesid enne nende sündi. Ma ei räägi maailmakuulsustest, vaid neist, kellest viimastel aastatel on üsna vähe juttu olnud. Täna pole niivõrd tähtis omada mehaanilist mälu, vaid teada seda, kust oma küsimustele vastuseid leiab. Muide, nii arvasime juba siis, kui poole sajandi eest mälumänge tegime.

Kui palju aega kulub keskmiselt ühe küsimuse koostamiseks? Kas teete selleks ka eeltööd või on teatud teemad juba varasemast meeles?

Sellele küsimusele on raske vastata, sest mõjureid on mitmeid. Ennekõike see, kes mängima asuvad, kas küsimused on ühel või mitmel teemal, ehk koguni rubriigist „Varia“. Igal juhul peab keerukamaid küsimusi koostades kontrollima ning mõtlema ka selle peale, kas vastuse variante võib rohkem kui üks olla.

Milline on olnud teie enda kõige meeldejäavam mälumänguga seotud kogemus?

Neid on olnud palju. Kindlasti oli üks nendest see päev, mil esimest korda tegin mälumängusaadet koos Valdo Pandi ja Hardi Tiidusega. Ühe korra olen olnud saatejuht ka Eesti ja Soome telemängus „Naaberlinnad“, millest kahjuks ei saanud saatesarja.

Kas on mõni valdkond, mida te soovitaksite osalejatel rohkem uurida, et järgmisel MÖMM-i võistlusel edukalt hakkama saada?

Olen korraldajatega kokku leppinud, et võin küsimusi koostada oma vabal valikul. Kindlasti ei teeks paha, kui mängijad kuulavad „ENNTsüklopeedia“ sarjast neid saateid, mis neile rohkem huvi pakuvad. Arvan, et mõnegi küsimuse koostan selle sarja materjalide põhjal.

Läänerranna vald on tuntud rikkaliku ajaloo pärandi ja eripärase looduse poolest. Mida teie siinse piirkonna puhul väärtustate?

Eesti on ilus igal pool. Läänerranna vallas on üsna palju kaunist loodust, mida oleme kaitsta otsustanud. Teie kandis elab mõnigi mu tuttav ning kuna kandideerisin Riigikokku Läänemaal ja saartel, siis see on loomulik. Hälvatis elas mu kunagine telekolleeg Rein Hanson.

Rõõmus taaskohtumine Koongas

Mare Paarasma, Lääneranna Gümnaasiumi Koonga tegutsemiskoha koordinaator

Kooliharidust on Koongas antud 105 aastat. Tähistasime seda sündmust 5. oktoobril kooli kokkutulekuga. Oodatud olid endised õpilased, õpetajad ja töötajad ning kõik, kes kuidagi Koonga kooliga seotud. Meil on hea meel, et inimesi tuli ligi 200, õhtu oli meeleolukas ja meeldejääv.

Kesksel kohal oli kohtumisrõõm oma kooli, klassi- ja koolikaaslaste, õpetajate ning lapsepõlvega. Klassiruumides oli toredaid väljapanekuid koolielust läbi aegade. Seal, kus kunagi oli klaassein, rippusid nüüd Koonga kooli lõpetajate pildid lendude kaupa. Puudu on veel mõned üksikud lõpupildid, anname neist Koonga kooli vilistlaste lehel teada. Ülemise korruse koridoris võis imetleda kooli vilistlase Kerttu Suija joonistatud loomapilte. Avatud oli koolimuseum. Keha sai kinnitada Tiina ja Meeli kohvikus.

Õhtut juhtis kooli vilistlane Ants Välimäe. Aktusel vaheldusid külaliste tervitused ja vilistlaste meenutused muusikaliste etteastetega Andres Hirvelalt ja Ants Välimäelt.

Kohal oli teadaolevalt kõige vanem vilistlane Arkadi Kallaste, kes lõpetas kooli 1938. aastal. Tänavu

7. novembril sai vanahärra 101-aastaseks. Üheskoos istutati hõbepärn, mis jääb meenutama koolimaja 50-aastaseks saamist ja 105 aastat koolihariduse andmist Koongas.

Õhtuse peosa sisustasid ansambel Sirli ja Valvo Valgur. Pidul oli hoogne ja tantsiti hiliste öötundideni. Ansambli pausi ajal sõidutati saali uhke tort, mille oli valmistanud meie vilistlane Tiia Künnap. Hea oli näha nii palju rõõmsaid inimesi, kellele kool on endiselt südamelähedane.

| Uute kohtumistenil!

◀ Koonga koolimaja.
Foto: Karmen Kärge-Randma

Elanikkonnakaitse veebikoolitus õpetab kriisides hakkama saama | Siseministerium

Sisekaitseakadeemia ja Päästeamet on Siseministeriumi eestvedamisel saanud valmis elanikkonnakaitse veebikoolituse, mille eesmärk on suurendada Eesti elanike teadlikkust ja valmisolekut võimalikeks kriisideks.

Siseminister Lauri Läänemetsa sõnul on veebikoolituse eesmärk kiirelt ja samas võimalikult kulutõhusalt tõsta Eesti elanike kriisivalmidust. „Päästeameti uuringute kohaselt oskaks täna kriisise toime tulla vaid 15% Eesti elanikest. See on laiapindse julgeoleku mõttes oluline haavatavus, mistõttu olemegi seadnud eesmärgi, et 2027. aastal suudaksime jõuda kriisiteadlikkuse teemadega 40% inimesteni ja neljandik elanikest oleks valmistanud kriisides iseseisvalt toime tulema,“ ütles Läänemets. Siseministri sõnul on veebikoolitus kiireim viis pakkuda kriisivalmiduse baasteadmisi ning ühtlasi on piiratud eelarve tingimustes tegu ka väga kulutõhusa lahendusega. „Veebivõimaluste kasutamine on võrreldes füüsiliste koolituste korraldamisega pea 80% odavam – samas saame esmavajalikud teadmised ja ettevalmistuse selle abil siiski tagada,“ ütles Läänemets.

Elanikkonnakaitse e-kursuse leiab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi digiarengu osakonna hallatavalt digiõppeplatvormilt [Digiriigi Akadeemia](#). Alates 1. jaanuarist liigub valdkond üle Justiits- ja Digiministeriumisse, kes jätkab platvormi haldamist.

„Digiriigi Akadeemia õppekeskkond on üks ja keskne riigi pakutavate digikoolituste koht, kuhu inimestel on lihtne tulla ning endale tasuta huvipakuvaid ja vajalikke e-kursuseid leida,“ ütles justiits- ja digiminister Liisa Pakosta. Pakosta rõhutas, et ka teised riigiasutused peaksid Siseministeriumist eeskujul võtma ja mõtlema sellele, et Eesti inimesed leiaksid kõik digitaalsed

koolitused ühest kohast ehk Digiriigi Akadeemiast.

Loodud veebikoolitus on põhjalik ning sisaldab erinevaid teemasid evakuaatsioonist esmaabini. Nelja või pisut enama tunni jooksul, mis selle läbimiseks kulub, tutvustatakse muuhulgas psühholoogilise esmaabi andmise põhimõtteid ning antakse head nõu pere ja kodu valmistumisel kriisideks. Koolituse läbimine on paindlik – see tähendab, et iga osaleja saab koolitust läbida endale sobivas tempos, sealhulgas jätkata õpinguid pooleli jäänud kohast täpselt siis, kui see talle sobib.

Siseministerium valmistab hetkel ette seaduse eelnõu, millega soovitakse muuta vastloodud koolitus kohustuslikuks kõigile avaliku sektori töötajatele, lisaks kaalutakse nõude laiendamist elutähtsat teenust osutavate ettevõtete töötajatele. Neil, kes läbivad kursuse enne seadusepügala jõustumist, on kohustus mõneks ajaks täidetud, mistap jääb neil üle vaid koolituselt õpitut rakendada ning hoida oma teadmised värskena, näiteks esmaabi kontaktkoolitusega.

Koolitusele juurdepääs ja selle läbimine on jaotatud etappideks. Esmajoones saavad seda läbida kõik siseministeriumi ja selle valitsemisala töötajad, kelle abil soovitakse leida kõikvõimalikud kitsaskohad, mis võiksid vajada parandamist. Seadusemuudatuse rakendamisel ehk uue aasta alguses, jõuab järg teiste ministeriumide ja nende allasutusteni. Alates 2025. aasta teisest kvartalst saavad kursust läbida teised avaliku sektori töötajad, elutähtsate teenuste osutajad ning teised huvilised. Elanikkonnakaitse veebikoolituse loomisesse panustasid lisaks Siseministeriumi, Sisekaitseakadeemia ja Päästeameti töötajatele veel Digiriigi Akadeemia, Sotsiaalkindlustusamet ja Eesti Punase Risti esindajad.

Koorijuht on elukutse

www.koorijuht.ee
#koorijuhtonelukutse

Foto: www.koorijuht.ee, Ilmars Znotins

Koori- ja tantsujuhtide puudus viib kümmekonna aastaga kooride ja tantsurühmade kadumiseni | Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts

Koorijuhtide Liit ning Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts alustasid sel sügisel kohtumisi kõigi Eesti kooli- ja omavalitsusjuhtidega, et leida ühiselt lahendusi probleemile, kus vähe väärtustatud elukutse tõttu ei soovi noored enam koori- ega tantsujuhiks õppida.

Kampaaniaga „Koorijuht on elukutse / Tantsujuht on elukutse“ soovitakse erinevatel poliitilistel tasanditel kutsuda juhte kaasa mõtlema, mida saaks ühiselt teha selleks, et elukutsed püsima jääks. Täna on Eestis pea 60 000 koorilaulu ja rahvatantsu harrastajat, kuid juba kümmekonna aasta pärast terendab eestvedajate puudus.

Eesti Koorijuhtide Liidu esimehe Ingrid Männi sõnul on soov kõneleda juhendajate reaalsest töömahust: „Koori- või tantsujuhi amet ei piirdu mõnetunniste kontsertide ja esinemistega, vaid see on töö, mis nõuab inimestelt mitmekülgseid oskusi ja panustamist.“

Mänd selgitas, et enamasti tuleb olla korruga nii kollektiivi kunstiline juht, motiveerija ja eestvedaja, algataja, majandusjuht kui ka projektide kirjutaja ning muudki: „Töötunnid ulatuvad sageli hilis-tesse õhtutesse ja nädalavahetustesse – see kõik nõuab juhendajatelt professionaalset ettevalmistust ja pidevat enesetäiendamist.“

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi esimees Kadri Tiis tõi välja, et ühiskonnas puudub tegelikult arusaam elukutsete eripäradest: „Võib jääda mulje, et koori- või tantsujuht ollakse hobikorras, kuid tegelikult on see elukutse, mille tarvis end pidevalt haritakse.“

Tiis selgitas, et erinevalt paljudest teistest kultuurivaldkonnas tegutsejatest sõltuvad koori- ja tantsujuhid palju omavalitsuse, riigi, harrastajate ning erinevate haridusasutuste tahtest ja koostööst, ka rahalises plaan-

nis. „Nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui ka harrastaja enda panus on oluline, et tagada juhendajatele vääriline töötasu,“ täpsustas ta.

Elukutse vähese väärtustamise ja haridusele mittevas-tava palga tõttu on aasta-aastalt vähenenud noorte huvi kõrgkoolis nendele erialadele õppima asuda. Lisaks seisavad valdkonnad silmitsi probleemiga, kus täna on suur hulk juhendajatest jõudnud pensionieale väga lähedale, mistõttu juba lähiaastatel terendab suur puudus haritud kollektiivjuhtidest. See viib omakorda kiiresti koorimuusika ja rahvatantsu valdkonna hääbumiseni.

Kui aastatel 1980–2000 lõpetas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia aastas keskmiselt 12 noort koorijuhti, siis viimase kümne aastaga on see number langenud vaid kahe lõpetajani aastas.

Nii Tiis kui ka Mänd kinnitasid, et probleem ei ole kõigis omavalitsustes ühesugune ning leidub ka väga häid näiteid suurepärasest koostööst. Kuivõrd noorte juhendajate pealekasv näitab aastaid kahanemise märke, on algatatud kampaania üks eesmärke viia otsustajateni teadmisi, kuidas elukutse väärtustamiseks ei ole tarvis teha kardinaalseid muudatusi, vaid on vaja eelkõige tahet.

„Soovime diskussiooni kaasata nii juhendajad, tööandjad kui ka kultuurivaldkonna esindajad ning anda neile selge signaal, et tänasel kursil jätkates 2039. aastal toimuvaks üldlaulu- ja tantsupeoks ei ole meil enam piisavalt koorilaulu ja rahvatantsu eestvedajaid,“ rääkis Mänd.

Kampaania „Koorijuht on elukutse / Tantsujuht on elukutse“ korraldajateks on Eesti Koorijuhtide Liit ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts. Täpsemalt on kampaania kohta võimalik lugeda veebilehthedelt www.errs.ee ja www.koorijuht.ee.

2023. aastal oli statistikaameti andmetel Eestis:

35 577 koorilauljat
915 koorijuhti
21 563 rahvatantsijat
674 tantsujuhti

Isadepäeval kuulutati välja Pärnumaa aasta isa

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Isadepäeval, 10. novembril kuulutati Pärnu Linnavalitsuses pidulikult välja Pärnumaa aasta isa 2024. Nominentide hulka kuulusid kaheksa tegusat ja vabatahtliku tööga silma paistnud isa üle kogu maakonna. Nende hulgas oli ka kaks Lääneranna valla esindajat: Lihula Päästekomando liige Kalev Pea ja kaitseliitlane Ando Kalde. Aasta isa tiitli pälvis Pärnu-Jaagupist Andro Oviir, kes on kolme tütre ja ühe poja isa.

Aasta isa konkurss on 3-aastane traditsioon, mille eestvedajateks on Eesti Reservohvitseride Kogu, Pärnumaa Omavalitsuste Liit ja Pärnu Linnavalitsus.

Pärnumaa aasta isa 2024 nominendid olid:

- » **Ando Kalde** – Viie lapse isa, kes panustab aktiivselt oma kogukonna ellu. Ta osaleb rahvatantsus, on seotud Lasterikaste Perede Ühendusega ning on ka aktiivne kaitseliitlane.
- » **Rasmus Kruusmann** – Kolme lapse isa ja ühele lapsele kasuisa. Teda tuntakse kui pühendunud ja abivalmis pereinimest ning töömeest, kellel on kuld- ja hõbedased käed.
- » **Andres Lilleste** – Kolme lapse isa ja kaitseliitlane. Ta juhib Pärnumaa Mesinduse Seltsi ning on aktiivne Pereauto Sõprade Jooksuklubis. Pere ja lastega kvaliteetaja veetmine on tema jaoks väga oluline.
- » **Valdu Vahemets** – Kahe tütre isa ja aktiivne Kaitseliidu liige, kes on alati valmis teisi toetama. Ta on Eesti Reservväelaste Laskesportklubi Pärnu osakonna asutaja, osaleb Saarisoo noortelaagri taastamise ning panustab ka Ukraina sõdurite abistamisse.
- » **Andro Oviir** – Nelja lapse isa ja Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeseltsi aktiivne liige. Tema algatusel on loodud kohalik kultuuri- ja spordipark, kus ta korraldab talguid, spordivõistlusi ja tuletõrjespordi treeninguid.
- » **Kalev Pea** – Kolme lapse isa ja Lihula Päästekomando liige, kes on ka kolmekordne vanaisa. Ta on oma kogukonnas tuntud kui hooliv ja abivalmis inimene.

Pärnumaa aasta isa nominent Ando Kalde perega.
Fotod: Lilli Lumera

Pärnumaa aasta isa tunnustuse pälvis Andro Oviir.

- » **Ivar Pinsel** – Nelja lapse isa, kes toetab aktiivselt spordiharrastusi ja kuulub Rotary klubisse, mille kaudu aitab Pärnu arengusse panustada.
- » **Tõnno Sikk** – Kahe lapse isa ja päästetöötaja, kes töötab nii päästeteenistuses kui ka kiirabis. Tõnnot on korduvalt tunnustatud elupäästmise eest, mistõttu on ta tõeliseks eeskujuks nii töö- kui ka pereelus.

Saima Soobard pälvis Pärnumaa aasta õppija tiitli elukestvale õppimisele pühendumise eest

Lääneranna Vallavalitsuse lastekaitse spetsialist Saima Soobard pälvis 2024. aasta Pärnumaa aasta õppija tiitli, mille andsid talle üle Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon ETKA Andrase esindajad 25. oktoobril.

Saima on pikalt panustanud elukestvasse õppimisse ja pro-

fessionaalsesse arengusse sotsiaalvaldkonnas. Viimastel aastatel on ta osalenud erinevatel koolitustel ja omandanud sotsiaaltöötaja 6. taseme kutsetunnistuse. Viimati läbis ta Tartu Ülikooli mikrokraadi programmi „Terviseteaduste alused“, milles omandas terviseteaduste (rahvatervishoid, tervisemõjurid, tervisedendus) alusteadmised ja -oskused. Lisaks põhitööle, enesetäiendamisele ja õpingutele on Saima Matsalu Loodusfilmide Festivali korraldusmeeskonnas tegevliige.

Saima Soobardi tunnustati aasta õppija tiitliga. Foto: Lilli Lumera

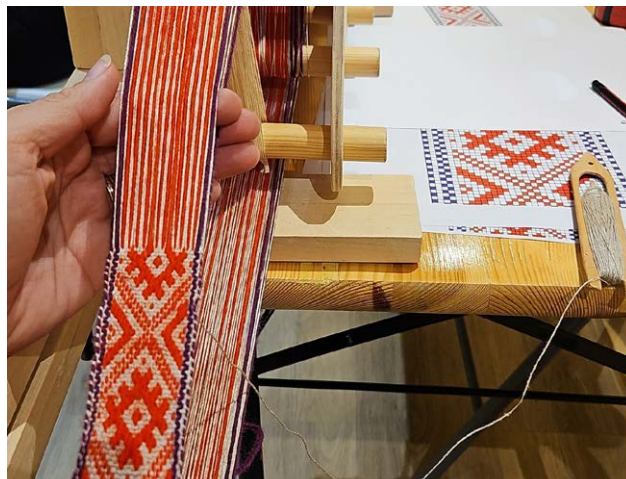
Käsitööhtul valmisid kirivööd

Lilia Urb, Kõmsi Külaseltsi juhatuse esimees

Kõmsi Külaseltsi eestvedamisel ja Pärnumaa Kohaliku Omaalgatuse Programmi toetusel sai teoks südamlük ja traditsioonidest kantud ettevõtmine, mis tõi erinevate külade naised kokku ühis-tele käsitööhtutele. Ajalooliselt tähistas mihkli-päev Eestis välistööde lõppu ja talviste tubaste tööde algust. Just see vana komme sai inspiratsiooniks korraldada käsitöölise kokkusaamisi, kus vaikselt talve eel käsitööd teha ja kogukonna hinge toita. Nii sündiski plaan korraldada kirivöö töötube, mis andis osalejatele võimaluse õppida selgeks see imekaunis ja detailne käsitööoskus.

Kahes töötoas õpetas Ilme Figol kirivöö tegemise kunsti kaheksale entusiastlikule osalejale. Ilme kogemuste ja asjatundlikkuse toel said naised teada, kuidas kirivööd õigesti alustada ja järjekindlalt mustrit kududa. Kirivööd on Eesti rahvarõivaste üks kaunimaid ja detailrikkamaid osi, kus iga muster ja värv peidab endas kohalikku pärimust ja vanu sümbboleid. Paljud osalejad valisid oma kihelkonna mustri, mille nad leidsid kas kirivööde raamatutest või arhiividest, et hoida elus esivanemate vaimu. Kuid oli ka neid, kes võtsid julgelt ette väljakutse luua täiesti uus ja oma isiklik muster, lähtudes endale olulistest detailides, andes see- läbi edasi oma ainulaadset nägemust ja loomingu.

Kuigi kirivööde kudumine on aeglane ja detailirohke töö, mis nõuab püsivust ja kannatlikkust, olid kõik osalejad juba esimeste mustrikordade ilmumisest evelil ja rõõmsad. Töötubade lõppedes olid vööd alles raamid ja valmis saamine võtab veel aega, kuid ühiselt veede-

Ilme Figoli juhendamisel õpiti kirivöö tegemise kunsti. Foto: Lilia Urb

tud ajast ja käsitööle pühendumisest on saanud väärtuslik kogemus, mis jääb kõigile kauaks meelde.

Huvi kirivööde tegemise vastu oli suur ja loodetavasti alustab jaanuaris uus grupp, kes saab samuti võimaluse astuda sellesse põnevasse ja tähendusrikkasse käsitöömaailma. Kõmsi Külaseltsi ettevõtmine, mida toetas Pärnumaa Kohaliku Omaalgatuse Programm, on taas elustanud vanad traditsioonid ja aidanud ühendada kogukonda, tuletades meelde, kui sügavalt juurdunud on rahvapärinus ja käsitööoskus meie kultuuris.

Lihula Lilltikandi Selts osales Mardilaadal õpikojaga

Urve Selberg, Lihula Lilltikandi Seltsi juhatuse liige

Lihula Lilltikandi Seltsi esindajad Mardilaadal

XXVIII Mardilaat toimus 7.–9. novembril Tallinnas Unibet Arenal. Seekord oli laada peakülastiseks Pärnumaa. Lihula Lilltikandi Selts oli taas kohal tikkimise töötoaga. Kolme päeva jooksul käis õppijaid Lätist, Soomest, Hollandist, Portugalist ja loomulikult Eestist. Juhendajateks olid Larissa Mandel, Ilona Kastepõld, Eda Aavik, Ulvi Põhako ja Urve Selberg.

Kantar Emor uurib kohalike omavalitsuste teenuste kvaliteeti ja elanike rahulolu

Kantar Emor alustas Eesti elanike küsitlust, et hinnata rahulolu kohalike omavalitsuste teenuste ja elukeskkonnaga. Küsitlusuuringu tellijaks on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Uuringu tulemused avaldatakse 2025. aasta esimeses pooles portaalis minuomavalitsus.ee ning neid kasutatakse regionaalpoliitika kujundamisel. Küsitluses osaleb juhuvaliku alusel umbes 9100 inimest. Osalejatel on võimalus võita 50-eurone kinkekaart. Täiendav info on saadaval Kantar Emori veebilehel.

1. detsembril kell 16:00
ALEN VEZIKO
soolokontserf
PILET: täiskasvanule 10,-
pensionäriks ja õpilasele 5,-
noorematele tasuta!

alates 17:30 **JÕULURÕNGI**
kogunemine - kaunistada oma söiduvahend ja kohtume
Lõpe klubi ees...

17:45 kuuse küünalde süütamine Lõpel
viime jõulutunnet läbi külade ning
süütame Koonga kuusel jõulutuled

LÄÄNERANNA
Eakate
JÕULUPIDU

LIHULA KULTUURIMAJAS
06. DETSEMBRIL KELL 12.00

PEOLE REGISTREERIMINE
JA BUSSILE KOHA BRONEERIMINE
TEL. 4778191
VÕI LIHULA KULTUURIMAJAS
T-R 10.00-16.00
KUNI 02.12.2024

AASTALÕPUPIDU
VATLA
RAHVAMAJAS

LAUPÄEV | 28 | 20.00
DETSEMBER

TANTSUMUUSIKAT TEEB
HÄRRA KUU

PILET
EELMÜÜGIST
10 €
KOHAPEAL
15 €

LAUAKE KATAB END ISE
OLEME SÄASTLIKUD!
IGA KÜLASTAJA, KES TULEB OMA
KORDUVKASUTATAVA KLAASIGA
SAAB TASUTA KLAASI KIHISEVAT
INFO JA LAUDADE BRONEERIMINE
VATLA KÜLASELTS VATLA RAAMATUKOGU
5200420 TRIIN

ÜLLATUSKÜLALINE

Aastalõpupidu
Kõmsi Rahvamajas
28. detsember kell 20

Särav showprogramm:
Johanna Marie Kork
elektriviiul & baleriinid

DJ Marek Roomets

Ansambel HEA STORY

Piletid: 20 € eelmüügis; 25 € kohapeal
Avatud baar! (võimalus teha külmlauda eeltellimusi)
Broneerimine: 5253236; komsirm@laaneranna.ee; facebook.com/KomsIRM

Lääneranna valla kultuurikava

Detsember

01.12 kell 16.00 **1. adventi kontsert, jõulurong ja jõulutulede süütamine.** Lõpe Klubis esineb sooloartist Alen Veziko. Üleskutse: osalege Lääneranna jõulurongi moodustamisel! Kaunistage oma sõiduvahend ning viime jõulutunde külast külla. Laidame Lõpe kuusel tuled ning Adam Lightsi imelise valgusinstallatsiooni. Edasi suundume üheskoos jõulurongina läbi külade ja metsade Koongasse ning süütame Koonga kuusel jõulutuled!

01.12 kell 18.00 **I advent** Lihula kuuse juures.

06.12 kell 12.00 **Lääneranna eakate jõulupidu** Lihula Kultuurimajas. Info ja registreerimine kuni 2. detsembrini telefonil +372 477 8191

08.12 kell 10.00 traditsiooniline 2. adventi **jõululaat** Kõmsi Rahvamajas. Lisainfo ja broneerimine +372 525 3236, komsirm@laaneranna.ee

08.12 kell 17.00 **Pikavere Jõulumeloodia 2024** Pikavere kultuurikojas. Seekordsel, arvult juba kümnendal kontserdil on laval Haldi ja Vaiko Eplik. Armastatud kontsert-õhtusöök. Majauksed ja puhvet avatakse kell 16.00. Kell 16.30 lõõme valla uksed saali, kus ootavad kaetud lauad. Kontsert kestab kaks tundi ja on vaheajaga. Piletite broneerimine: saleverekulaselts@gmail.com. Pilet kaetud lauas 45 €, istekoht rõdul 25 €

11.12 kell 11.00 koduste laste jõulupeol etendub Lasteteatri Sõber jõululavastus „**Okkiline sõber**“ Kõmsi rahvamajas. Lugu on muusikaline ja lõbus,

sobib väikelastele, lasteaedadele ja nooremale algklassile. Kestus 40–45 min. Etendust on oodatud vaatama kõik lapsed. Jõuluvana tuleb peale etendust külla kodustele lastele. Lisainfo +372 525 3236, komsirm@laaneranna.ee. Tasuta

13.12 Noorte tänugala Kõmsi rahvamajas

15.12 kell 16.00 jõulukontsert „**Ainult head**“ Lihula kultuurimajas. Esinevad laululapsed ja Irén Sieberk. Tasuta

19.12 kell 20.00 **aastalõpu mälumäng** Kõmsi rahvamajas. Karuse Mälumängu Klubi 48. hooaja IV voor. Lisainfo: Vello-Kaid Soe +372 501 7929, Lilia Urb +372 523 2387

24.12 kell 14.00 **jõuluõhtu jumalateenistus** EEVK Pikavere vennastekoguduse palvemajas. Teenib diakon Meelis Malk, musitseerib Triinu Pikk-mets

24.12 kell 16.00 **jõuluõhtu jumalateenistus** Mihkli kirikus. Teenib õpetaja Kari Tynkynen, orelil Triinu Pikk-mets. Tule, kuula Sõna ja laulame koos jõululaule!

24.12 kell 16.00 **püha jõuluõhtu jumalateenistus** EELK Kirbla Püha Nikolause kirikus. Teenib õpetaja Illimar Toomet. Toeta kirikule uute kellade hankimist

25.12 kell 21.00 **jõulud** Mutionu baaris. Ho-ho-ho! Siis, kui suguvõsaga laua taga istudes palved loetud, püha söömaag peetud ja talvevormile viimane lihv antud, ootab teid hr Mutionu jõulupraadi kerest välja tantsima Mutionu jõulu-

peole. Parimat tantsumuusikat valib meile DJ Aivar Havi. Rohkem infot Facebookis ja Instagramis. Pilet 5 €

28.12 kell 20.00 **aastalõupidu** Kõmsi rahvamajas. Lavale astub publiku ammune lemmik, bänd Hea Story ja peo jätkuks mängib parimaid tantsuhitte DJ Marek Roomets. Esinejad ja piletinfo täpsustamisel. Lisainfo +372 525 3236, komsirm@laaneranna.ee. Pilet 20/25 €

31.12 kell 14.00 **vana-aastaõhtu palvus** Mihkli Miikaeli kirikus või pastoraadis (vastavalt ilmale).

Jaanuar

16.01 kell 19.00 Tallinna Linnateatri etendus „**Suur veeuputus**“ Lihula kultuurimajas. Pärast kümneaastast pausi lavastab Priit Võigemast taas Linnateatris. Valmis näidendi lavastamise asemel soovis Võigemast taas trupiga proovisaalis koostööna lavastust n-ö nullist üles ehitada. „Suur veeuputus“ on etüüdidel põhinev olmekomöödia, mis lahkab meie kõige argisemaid, ent samal ajal ka kõige suuremaid muresid. Kuidas luua päris oma kodu, kus on see õige tunne, ja kuidas olmesse uppudes oma unistusi mitte vaniveega torust alla lasta? Autor: Priit Võigemast / Laura Võigemast / trupp. Lavastaja: Priit Võigemast. Pilet 22/25 €

Veebruar

15.02 kell 19.00 Teater Nuutrumi etendus „**Venus karusnahas**“ Lihula kultuurimajas. Lavastaja: Jaanus Rohumaa. Osades: Saara Pius ja Alo Körve. Etenduse kestus 2 h 20 min, ühe vaheajaga. Pilet 20/22/25 €

Kultuuri- ja rahvamajade kontaktid

- » Lääneranna Kultuuri- ja Noortekeskus | 5907 5712 kultuurikeskus@laaneranna.ee
- » Kõmsi Rahvamaja | 525 3236 | komsirm@laaneranna.ee
- » Lihula Kultuurimaja | 477 8191 | kultuurimaja@lihula.ee
- » Lõpe Klubi | 5660 0540 | lopekлубi@laaneranna.ee
- » Varbla Rahvamaja | kultuur.laaneranna.ee/varbla-rahvamaja
- » Virtsu Rahvamaja | kultuur.laaneranna.ee/virtsu-rahvamaja

Kultuurisündmused Virtsus

- Facebook @AnniPubi
- Facebook @VirtsuRannaHoone
- Facebook @VirtsuRahvamaja
- Facebook @VirtsuArenguselts
- Facebook @MutionubaarVirtsus

VESTA VÄRKSTUBA

Vanavara & elustiilibutiik

Detsembris on avatud uste päevad kolmel nädalalõpul enne pühi:
6.–7.12, 13.–14.12 ja 20.–21.12

R 12–17 • L 12–15

Penijõe tee 2, Lihula linn
vestatuba.ee/pood

VEO- JA KAEVETÖÖD

PUKSIIRTEENUS, KANDEVÕIME 3,5 TONNI

MULTILIFTI TEENUS, KANDEVÕIME 12 TONNI

TEREX TC-19 MINI, 1,9 T

KOMATSU PC 138 US-8, 15 T

Tel. 55 55 15 25

OÜ AV KAEVETÖÖD

TANTSUÕHTU

27 detsembril kell 20:00

ANSAMBEL AHOI

ANSAMBEL KÄTLIN JA RIX

ELAV MUUSIKA /BAAR/ ÜLLATUS

BRONEERI LAUD: 59088564

PILET eelmüügist kuni 20. nda detsembrini 20,-
Kohapeal 25,-

Alice, Eric,
Marcus ja Mía

Südamlik kaastunne
abikaasa ja isa

MARKO REISELI

kaotuse puhul.

Lääneranna Vallavolikogu
Lääneranna Vallavalitsus

Teatame kurbusega,
et lahkunud on kallis
vanaema, pikaaegne
Lihula elanik ja
armastatud õpetaja

VALVE SILLASTE

04. II 1923 – 02. XI 2024

Mälestavad
miniad ja lapselapsed peredega

Mälestame meie seast lahkunuid
(04.10–04.11.2024)

Lui Tamm	13. VII 1952 – 08. X 2024
Mihkel Harjakas	15. VI 1937 – 10. X 2024
Helmut Pärnsalu	07. XI 1931 – 16. X 2024
Aivo Saardson	17. VI 1962 – 16. X 2024
Toomas Ojala	16. II 1964 – 17. X 2024
Maimu Ihermann	06. X 1933 – 20. X 2024
Mihkel Tamsalu	25. XII 1938 – 25. X 2024
Tiina Laos	15. VII 1954 – 27. X 2024
Marko Reisel	06. V. 1975 – 02. XI 2024

Avaldame lähedastele kaastunnet!

REAKUULUTUSED

Müüa soodsa hinnaga kuivad kütteklotsid ja kaminapuud (lepp, kask). Puud on 40-liitristes võrkkottides. Transport tasuta. Tellimusi võetakse vastu aastaringsest +372 5638 0516

Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle Eesti.
www.puu24.ee või helista +372 520 0093, +372 600 0136

Müüa 3-meetrised küttepuud. Kohaleveo võimalus.
+372 5638 9534

Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame ekspert hinnanguid. Helista +372 508 0065, kirjuta: info@metsamaaost.eu või vaata metsamaaost.eu

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. +372 5630 4306

Ostan kõiki Toyota-marki sõidukeid. Helista +372 5896 1576

Lääneranna Teataja on TASUTA
Lääneranna valla ajaleht, mis ilmub 11
korda aastas ning mille väljaandjaks on
Lääneranna Vallavalitsus.

Reklaami avaldamise info ja hinnakirjad:
laanerannavald.ee/ajaleht

Lääneranna Teataja toimetus
Lääneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee/paberleht

Toimetaja – Lilli Lumera
Tel +372 5307 8166
E-post: lilli.lumera@laanerannavald.ee

Keeletoimetaja – Anu Rooseniit (Keeletoimetus OÜ)
Küljendaja – Erelin Kallas, Vali Press OÜ
Trükk – Printall AS

2025

JAANUAR

E	T	K	N	R	L	P
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

- 01.01 uusaasta
- 03.01 vabadussõjas võidelnute mälestuspäev
- 06.01 kolmekuningapäev
- 27.01 holokausti ja teiste inimsusevastaste kuritegude ohvrite mälestuspäev
- 30.01 eesti kirjanduse päev

VEEBRUAR

E	T	K	N	R	L	P
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

- 02.02 Tartu rahulepingu aastapäev; küünlapäev
- 14.02 sõbrapäev
- 24.02 iseseisvuspäev; Eesti Vabariigi aastapäev; madisepäev

MÄRTS

E	T	K	N	R	L	P
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

- 04.03 vastlapäev
- 05.03 tuhkapäev
- 08.03 naistepäev
- 14.03 emakeelepäev
- 30.03 üleminek suveajale

APRILL

E	T	K	N	R	L	P
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

- 01.04 karjalaskepäev
- 14.04 künnipäev
- 18.04 suur reede
- 20.04 ülestõusmispühade 1. püha
- 21.04 ülestõusmispühade 2. püha
- 23.04 veteranipäev; jüripäev

MAI

E	T	K	N	R	L	P
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

- 01.05 kevadpüha; volbrapäev
- 09.05 Euroopa päev; kevadine nigulapäev
- 11.05 emadepäev

JUUNI

E	T	K	N	R	L	P
30						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

- 01.06 lastekaitsepäev
- 04.06 Eesti lipu päev
- 08.06 nelipühade 1. püha
- 14.06 leinapäev
- 21.06 suve algus
- 23.06 võidupüha
- 24.06 jaanipäev

JUULI

E	T	K	N	R	L	P
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

- 02.07 heinamaarjapäev
- 10.07 seitsmevennapäev

AUGUST

E	T	K	N	R	L	P
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

- 10.08 lauritsapäev
- 15.08 rukkimaarjapäev
- 20.08 taasiseseisvumispäev
- 23.08 kommunismi ja natsismi ohvrite mälestuspäev

SEPTEMBER

E	T	K	N	R	L	P
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

- 01.09 teadmispäev
- 08.09 ussimaarjapäev
- 14.09 vanavanemate päev
- 21.09 sügisene madisepäev
- 22.09 vastupanuvõitluse päev; sügise algus
- 29.09 mihkripäev

OKTOOBER

LÄÄNERANNA VALLA 8. AASTAPÄEV						
E	T	K	N	R	L	P
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

- 01.10 omavalitsuspäev
- 05.10 õpetajate päev
- 13.10 KOV volikogu valimised (13.–19.10)
- 18.10 hõimupäev
- 24.10 Lääneranna valla 8. aastapäev
- 26.10 üleminek talveajale
- 31.10 halloween

NOVEMBER

E	T	K	N	R	L	P
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

- 02.11 hingedepäev
- 09.11 isadepäev
- 10.11 mardipäev
- 16.11 taassünnipäev
- 19.11 meestepäev
- 25.11 kadripäev
- 30.11 1. advent

DETSEMBER

E	T	K	N	R	L	P
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

- 06.12 talvine nigulapäev
- 07.12 2. advent
- 14.12 3. advent
- 21.12 toomapäev; 4. advent; talve algus
- 24.12 jõululaupäev
- 25.12 esimene jõulupüha
- 26.12 teine jõulupüha

LÄÄNERANNA VALLAVALITSUS

Jaama tn 1, Lihula linn, 90302 Pärnu maakond
+372 472 4630, +372 5620 5461
vallavalitsus@laaneranna.ee

Külastajate vastuvõtuag

E, T, N 09:00–16.00, lõuna 13:00–13:30
K 11:00–16.00, lõuna 13:00–13:30
Reedel vastuvõttu ei toimu.

Tööaeg

E-R 08:30–17.00, lõuna 13:00–13:30